

گزارش میدانی تپش از وضعیت‌های یکی از پارک‌های شمال تهران

اینجا سگ‌گردانی آزاد است!

لیلا حسین زاده

تپش

نگهداری از سگ، جز در موارد معدودی مانند استفاده از سگ نگهبان در باغ‌ها و خانه‌ها، حفاظت از گله گوسفندان و کارخانه‌های صنعتی که در نقاط دورافتاده ساخته شده، هرگز جزو فرهنگ ایران و ایرانیان نبوده است. باین حال، افرادی بودند که تنها برای استفاده شخصی سگ خریداری می‌کردند. ورود سگ به زندگی شخصی باعث شد تا نمایندگان مجلس شورای ملی در اوایل سال‌های ۱۳۰۰، به آیین‌نامه جلوگیری از مرض‌های و امور خلافی که ذیل ماده ۲۷۶ قانون مجازات کیفر عمومی بود و باتوافق وزارت دادگستری و وزارت کشور نوشته شد، بپردازند. پس از آن، موضوع و قوانین نگهداری از سگ مشمول زمان شد و مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۸۹ دوباره به فکر قانونگذاری برای دارندگان سگ افتاد اما به جایی نرسید. سال ۱۳۹۳، بحث سگ‌گردانی دوباره داغ شد و این بار ۳۲ نفر از نمایندگان مجلس با تقدیم طرحی تصمیم گرفتند قانونی را به تصویب برسانند که گردانندگان سگ در معابر عمومی مشمول پرداخت جریمه سنگین و حبس شوند اما آن قدر دچار کش و قوس شد که این طرح هم نیمه‌کاره ماند.

پس از آن و طی سال‌ها، حوادث مختلفی از حمله سگ‌ها به افراد، کودکان و زنان باردار که منجر به جراحات جدی و حتی مرگ آنان شد، گزارش شد.

واکنش رئیس پلیس تهران به سگ‌گردانی

باگذشت چهار سال از بررسی بدون نتیجه موضوع سگ‌گردانی در مجلس، سردار حسین رحیمی، رئیس پلیس پایتخت در سال ۱۳۹۷، خبر ممنوعیت سگ‌گردانی را اعلام کرد و گفت: برخی افراد با آوردن سگ به معابر عمومی و پارک‌ها باعث ایجاد ترس در شهروندان شده‌اند و پلیس با مجوز دادستانی با این افراد برخورد خواهد کرد. هشدارهای پلیس هر سال ادامه داشت تا تیرماه سال ۱۴۰۰ که اعضای شورای پنجم شهر در واکنشی عجیب و بی‌توجه به حوادث ناشی از حمله سگ‌ها به ورود حیوانات به پارک‌ها چراغ سبز نشان دادند اما در مقابل رئیس پلیس تهران با نشان دادن کارت قرمزی دیگر به اعضای شورای شهر، باز هم برای سگ‌گردان‌ها خط و نشان کشید و در گفت‌وگو با تپش تأکید کرد: در قانون اجازه حیوان‌گردانی داده نشده است. البته ممکن است فردی در ویلا یا باغ یا مکان‌هایی که برای دیگران ایجاد مزاحمت نمی‌کند، سگ نگهداری کند که این موضوع اشکالی ندارد. برخی، کشورهای اروپایی را درباره سگ‌گردانی مثال می‌زنند اما نگهداری از سگ در این کشورها تابع قوانینی خاص و بسیار سخت است و ناقض قوانین، جرایم بسیار سنگینی را باید پرداخت کنند. روزانه ده‌ها تماس درباره سگ‌گردانی و مزاحمت‌های ناشی از آن در پارک‌ها، معابر عمومی و حتی آپارتمان‌ها و محل سکونت با پلیس برقرار می‌شود که باید به آنها رسیدگی شود. در کشور ما برای برخورد با سگ‌گردان‌ها هیچ خلأ قانونی وجود ندارد. قطعا اگر مامور در جایی دچار اشتباه شود، با وی برخورد جدی می‌کنیم.»

سوال ما از سردار رحیمی هم همین بود که تکلیف سگ‌گردانی در بوستان‌های شهری

از جمله بوستان ساسان در منطقه زعفرانیه چیست و او پاسخ داد: «به گمان برخی، گرداندن سگ در خیابان و بوستان و خودرو، نشانه تجدد و فرهنگ است اما این یک الگوی فرهنگ غربی و ترویج غلط فرهنگی است. سگ‌گردانی می‌تواند از مصادیق اعمال مجرمانه همچون مزاحمت باشد و قانون مجازات‌هایی مانند جریمه برای آنان تعریف کرده است. تأمین امنیت مردم، مهم‌ترین اولویت کاری پلیس در سطح کشور و تهران است. با توجه به مطالبات مردم، ماموران در بوستان‌ها مستقر بوده و اجازه ورود افراد با سگ‌ها را به این اماکن عمومی نمی‌دهند تا بهداشت عمومی شهر به مخاطره نیفتد و آسایش و امنیت خانواده‌ها و کودکان در بوستان‌ها خدشه‌دار نشود. ماموران با تذکر دادن از سگ‌گردان‌ها می‌خواهند از بوستان‌ها خارج شوند اما در صورت بازگشت، پلیس طبق قوانین با آنها برخورد می‌کند.»

سردار رحیمی در ادامه پاسخش به ما، حمل سگ در خودرو و عبور و مرور با آن در شهر را نقض آشکار حقوق اجتماعی و تخلف خواند و به رانندگان هشدار داد این اقدام جرم است و علاوه بر جریمه، خودرو نیز توقیف و به پارکینگ منتقل خواهد شد: «پلیس در تمام بوستان‌ها، چه در جنوب و چه در شمال شهر مانند بوستان ساسان در زعفرانیه حضور دارد و در این بوستان نیز ماموران اجازه نمی‌دهند افراد

سگ‌گردانی کنند. در صورت مشاهده، پلیس مقابله با این‌گونه افراد را تشدید کرده و اجازه هیچ‌گونه ناهنجاری اجتماعی را به این افراد نمی‌دهد.»

پس از خط و نشان‌های رئیس پلیس پایتخت در خصوص سگ‌گردانی، ۱۵ اردیبهشت امسال سردار محمد حسین حمیدی، رئیس پلیس راهور پایتخت هم برای سگ‌گردان‌ها خط‌قرمزی تعیین کرد: «نه تنها سگ‌گردانی که حمل هرگونه حیوان در داخل خودرو ممنوع است؛ مگر این که حیوان داخل جعبه و در جایی امن مثل صندوق قرار گیرد تا مزاحمتی برای راننده و سرنشینان خودروهای دیگر ایجاد نشود. جریمه ۲۰ تا ۳۰ هزار تومانی در برابر غذای چند ۱۰۰ هزار تومانی که برای حیوان تأمین می‌شود، بسیار اندک است و فرد متخلف رغبت می‌کند که جریمه شود.»

گرچه پلیس با سگ‌گردان‌ها اتمام حجت کرده، اما برخی اهالی و سگ‌گردان‌ها به ما گفتند برخی ماموران پلیس، کاری به کارشان ندارد، این اظهار نظر با آنچه که در برخی بوستان‌ها مثل بوستان ساسان در منطقه زعفرانیه دیدیم، درست است و سگ‌گردان‌ها با سگ‌های شان، چه با قلابه و چه بی‌قلاده در پارک و میان مردم جولان می‌دهند. پیدا کردن پارک ساسان، وسط آن همه کوچه و خیابان تو در تو، کمی سخت است. به چند نفر می‌گوئیم می‌خواهیم به پارکی برویم که سگ‌ها را برای پیاده‌روی به آنجا می‌برند. خیلی‌ها می‌دانند دنبال کجا می‌گردیم. سبزی‌فروش با انگشت چند کوچه و خیابان جلوتر را نشان می‌دهد. پارک را بالاخره پیدا می‌کنیم. درست کنار خیابان است، اما باید چند پله پایین‌تر برویم تا برسیم به محوطه سنگفرش شده پارک. پارک تقریباً شبیه دره فرحزاد است که حالا تبدیل شده به بوستان نهج‌البلایه در غرب تهران. وسط پارک، محوطه خالی بزرگ و عمیقی به رنگ سبز و آبی وجود دارد که دور تا دورش، گلکاری و درخت‌کاری شده و راه باریکی هم گذاشته‌اند برای پیاده‌روی.

ساعت چهار بعد از ظهر است و جز چند زن و مرد میانسال که روی نیمکت نشسته یا ورزش می‌کنند، خبری از سگ‌گردان‌ها نیست. اخم و تخم آسمان، زمین را جارو می‌کند و چیزی نمانده بغض اش بترکد و ببارد. از پیرمردی که روی نیمکت نشسته و با سیگارش مشغول است، سراغ سگ‌ها را می‌گیریم: «امروز هوا سرد و بارونی، وگرنه الان اینجا پر بود از سگ، دود سیگارش بلند می‌شود، پکی می‌زند وآرام می‌گوید: «صبر کن میان بالاخره.»

حوالی ساعت پنج بعد از ظهر، سروکله پسر جوانی همراه با سگش پیدا می‌شود؛ سگی با نژاد مخلوط ژرمن شپرد و هاسکی. با چشمان قهوه‌ای و آبی و پوستی به رنگ سفید و قهوه‌ای کم‌رنگ. پسر جوان قلابه سگ‌اش را محکم نگه داشته و بند چرمی اش آن را چند بار، دور مچ دستش چرخانده تا از او دور نشود. سر صحبت را باز می‌کنیم.

نمی‌ترسی سگت را پلیس ببره؟

نه. پلیس اینجا به کسی کاری ندارد. خیلی هم گیر بده، ته‌اش جریمه می‌کنه و می‌ره.

جریمه‌اش چقدره؟

اول سه بار تذکر می‌ده و بعد از سه بار، بین ۱۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان، جریمه می‌کنه. اینجا اصلاً پاتوق سگ‌هاست. پلیس اونقدر که به حجاب گیر می‌ده، به سگ‌ها کار نداره. اهالی هم کاری بهمون ندارن.

دختر جوانی با سگ کوچک و موفرفری اش وارد پارک می‌شود. سگ جلوتر از دختر می‌دود و ما و دختر هم پا به پای حیوان می‌دویم. سگ او ۱۱ ساله است و هیچ نگرانی از بابت آوردنش به پارک ندارد: «اینجا پلیس جرات نداره به سگ‌گیر بده و فقط جریمه می‌کنه. این پارک مخصوص سگاست؛ همه می‌دونن.»

سگ‌گردان‌ها کم‌کم پارک را قرق می‌کنند. دو دختر جوان بایک سگ قهوه‌ای رنگ از نژاد شارپی وارد پارک می‌شوند. سگ سه‌ساله اش قدم‌های بسیار سریعی دارد و دختران جوان را هم دنبال خودش می‌کشد. خودمان را به آنها می‌رسانیم.